

Stockholms stads övergripande lägesbild med anledning av covid-19

Sammanfattning av veckan 25-29 maj

Ny information från 28-29 maj markeras med NYTT

Omvärld – Smittstatus

- **NYTT:** Efter att smittspridningen sett ut att öka i Sydkorea återinför landet de restriktioner som tidigare hävts. Smittspridningen ökade i huvudstadsområdet runt Seoul och nu stängs åter igen flera offentliga platser.
- **NYTT:** Sverige ser en avtagande smittspridning där flertalet av de nya bekräftade fallen är i yngre åldersgrupper eller bland personal inom vård- och omsorgsverksamheter. Det råder stora regionala skillnader där bland annat Västra götlandsregionen varnar för ett trendbrott då antalet nyinskrivningar inom sjukvården ökar sedan mitten av maj.
- **NYTT:** Den svenska sjukvården är fortsatt hårt ansträngd men allt fler regioner sänker sin beredskapsgrad från förstärkning- till stabsläge. Ingen region har än så länge återgått till ett normalläge.
- WHO varnar för en negativ utveckling i Afrika där kontinenten kan få mellan 150 000 och 190 000 avlidna under pandemins första år. Krisen förväntas även medföra efterföljande livsmedelskriser och ekonomiska svårigheter för flera länder.
- Antalet patienter på IVA och andra vårdavdelningar i landet ökar under tisdagen för första gången på en vecka. Trendbrottet gäller även Region Stockholm där fler personer med bekräftad covid-19 är i behov av sjukhusvård. Disponibla IVA-platser är nationellt fortsatt cirka 30 %.
- Antalet nya bekräftade fall drivs globalt av Sydamerika och USA, men Folkhälsomyndigheten ser också oroande tendenser för smittspridningen i Sydafrika, Indien och Ryssland.
- Japan häver det nationella nödläget och lyfter därmed flera regioner ur den nu gällande karantänen. Landets ekonomi har drabbats hårt av restriktionerna och den japanska regeringen aviserar därför ett stödpaket på 9 000 miljarder kronor.
- Det råder stora skillnader mellan landets regioner vad gäller smittspridningen. Under vecka 19 hade regionerna Kronoberg, Örebro, Uppsala, Gävleborg och Jämtland/Härjedalen flest antal fall per 100 000 invånare.

Omvärld – Allmänt

- **NYTT:** Flera rapporter lyfter hur krisens ekonomiska effekter slår hårt mot redan ekonomiskt utsatta grupper. Rädda Barnen och Unicef presenterar en rapport som visar på att barn i fattigdom beräknas öka med 86 miljoner barn. Flera studier görs i europeiska länder vad gäller låginkomsthushåll, bland annat Litauen där 11 % av hushållen saknade pengar för att köpa mat under april månad och i Portugal har en fjärdedel av alla låginkomsthushåll tappa alla sina inkomster.
- **NYTT:** Från den 15 juni öppnas gränsen mellan Danmark och Norge upp för fritidsresor. Inga andra nordiska länder ingår än så länge i överenskommelsen.
- **NYTT:** Färre utländska studenter vill läsa på universitet i Sverige. Svenska universitet har i år fått in 1 800 ansökningar, att jämföra med 4 700 under motsvarande period 2019.
- **NYTT:** Demoskop presenterar en undersökning som visar att 57 % av Stockholmarna tror att situationen kommer vara bättre om en månad.
- Kammarrätten avslår Arbetsmiljöverkets överklagan av förvaltningsrättens beslut i frågan om skyddsutrustning på äldreboendet Serafen.
- Flera internationella forskarteam arbetar för att ta fram ett vaccin, bland annat forskningen kring det så kallade oxfordvaccinet som nu går in i en ny fas där 10 000 personer ska testa vaccinet.
- Flera europeiska länder planerar för en reglerad turistsäsong, däribland Cypern som förbereder för direktflyg från 19 länder men inte från Sverige. När länderna ska tillåtas att ha direktflyg sker gradvis och ska basera sig på epidemiologiska bedömningar.
- Flera bedömare ser med oro på att hushållens sparande är rekordhøgt i flera europeiska länder, däribland Frankrike, Spanien, Italien och Storbritannien. Agerandet kan leda till en mer utdragen recession där hushållen avstår från att konsumera.

Omvärld - Regering, Riksdag och myndigheter

- **NYTT:** Folkhälsomyndigheten lyfter den 15 juni rekommendationen för distansundervisning för landets gymnasieskolor. Även utbildning vid vuxenutbildning, yrkeshögskolan och högre utbildning kan återupptas till hösten, dock kan vissa moment fortsatt behöva genomföras på distans utifrån en smidtskyddsbedömning.
- **NYTT:** Folkhälsomyndigheten ger besked att idrottsutövning på samtliga nivåer kan återupptas den 14 juni. Beslutet är givet att arrangemangen följer gällande rekommendationer och begränsningar, sker utomhus och utan publik. För elitidrotten får resor genomföras enligt nuvarande rekommendationer på 2 timmar, i övrigt avråds från resor.
- **NYTT:** Folkhälsomyndigheten har tagit fram ett stöd för provtagning inom äldreboenden. Stödet förespråkar en generös provtagning med smittspårning vid nyupptäckta fall, screening av de som flyttar in eller kommer hem från sjukvårdsvistelse eller vid växelvård. Stödet tydliggör även att regionerna ansvarar för hela provtagningskedjan.
- **NYTT:** Regeringen beslutar om lagrådsremiss för det tidigare aviserade förändringen vad gäller smittskyddstillsyn av serveringsställen. Regeringen tillskjuter även 82 miljoner SEK, varav 75 miljoner till Sveriges kommuner, för att underlätta förändringen. Lagen föreslås gälla från och med den 1 juli och riksdagen väntas fatta ett beslut i början av juni.
- **NYTT:** Tillväxtanalys presenterar statistik som visar på att maj månad ser ut att få färre konkurser jämfört med maj månad förra året. Både mars och april i år såg fler konkurser jämfört med 2019 och totalt sett fortsätter konkurserna att öka inom hotell och restaurangsektorn.
- **NYTT:** Inspektionen för vård och omsorg (IVO) presenterar en samlad riskbild utifrån tips som har kommit in till myndigheten. 3000 indikatorer på risk har inkommit varav 37 % är relaterade till Covid-19. Den generella trenden är att fler indikatorer gäller äldreomsorgen än vårdsektorn och flest indikatorer gäller stockholmsregionen. Störst risk är vårdhygien och materialtillgång.
- EU-kommissionen presenterar ett förslag där 750 miljarder euro används i en återhämtningsfond för EU:s medlemsländer. 500 miljarder ska kunna sökas som bidrag och 250 miljarder ska betalas ut genom lån.

Omvärld - Regering, Riksdag och myndigheter, forts.

- EU häver de restriktioner som infördes i mars för export av sjukvårdsutrustning till länder utanför EU.
- Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har genomfört tillsyn på 1 000 verksamheter inom landets äldreomsorg. IVO:s bedömning är att merparten av verksamheterna kan hantera situationen på ett fungerande sätt, men att en tiondel hade brister av allvarlig karaktär.
- Folkhälsomyndigheten informerar att gällande restriktioner för personer under 70 ligger fast och presenterar samtidigt nya råd för åldersgruppen. Personer som är 70 år eller äldre ska fortsatt undvika fysisk kontakt men kan genomföra sociala aktiviteter om de följer myndighetens restriktioner om att exempelvis genomföra dessa utomhus.
- Regeringen presenterar en satsning på 380 miljoner till arbetet för att minska smittspridningen globalt. Omfördelning sker inom biståndet från program som inte kunnat genomföras i år med anledning av covid-19. Medlen tilldelas bland annat WHO, WFP och FN:s katastrofbistånd.
- För att motverka fusk med korttidsarbete, s.k. korttidspermittering, ger regeringen Tillväxtverket och Skatteverket flera nya möjligheter att kontrollera företag som använder stödet. Bl.a. ska företag nu lämna uppgifter på individnivå för de anställda som omfattas av stödet.
- SCB presenterar statistik som visar att arbetslösheten ökade under april månad, från 7,1% till 8,2%. Jämfört med april månad 2019 har arbetslösheten ökat med 1,4% och fler än 80 000 personer.
- MSB har genomfört en undersökning som visar att cirka 1 av 10 svenskar följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer i lägre utsträckning än för 1-2 veckor sedan.
- Socialstyrelsen presenterar statistik för patienter med covid-19. Från 15 regioner med 4 487 patienter har 12% vårdats på IVA varav 20% av dessa avlidit. 43% var kvinnor och 43% var 70 år eller äldre. De patienter som vårdades utanför IVA hade en mediantid där vårdförloppet var 6 dygn, att jämföra med 20 dygn för de som vårdats på IVA.

Omvärld - Ekonomi

- **NYTT:** Allt fler unga oroar sig för en prisnedgång på bostadsmarknaden. Sifo presenterar statistik som visar att 27 % oroar sig, att jämföra med 19 % i februari 2020. Främst är det personer i åldersgruppen 18-29 år som är oroliga, där har andelen som ser med oro på utvecklingen ökat från 27 % till 51 %.
- Sex av tio exportbolag räknar med fallande orderingång tillsammans med en förvärrad finansiell situation under 2020. Svensk exportkredits exportkreditsbarometer, som mäter svenska företags framtidstro, är negativ för första gången och hamnar på -35, att jämföra med december 2019 då den var +54.
- Stockholms Handelskammare prognostiserar ett nationellt intäktstapp för turismsektorn på 80 miljarder SEK för perioden juni-augusti.
- Handelsbankens fastighetsrapport spår ett minskat värde för kommersiella fastigheter m.a.a. låg efterfrågan och högre finansieringskostnader. Vidare prognostiserar även banken att bopriserna förväntas falla mellan 10-20 %.
- Intresseorganisationen Företagarna varnar för att bilden av Sverige kan påverkas negativt av hur landet har hanterat krisen, vilket kan komma att påverka svenska företag och jobbtillfällena på den globala marknaden.

Region Stockholm

Smittstatus Region Stockholm

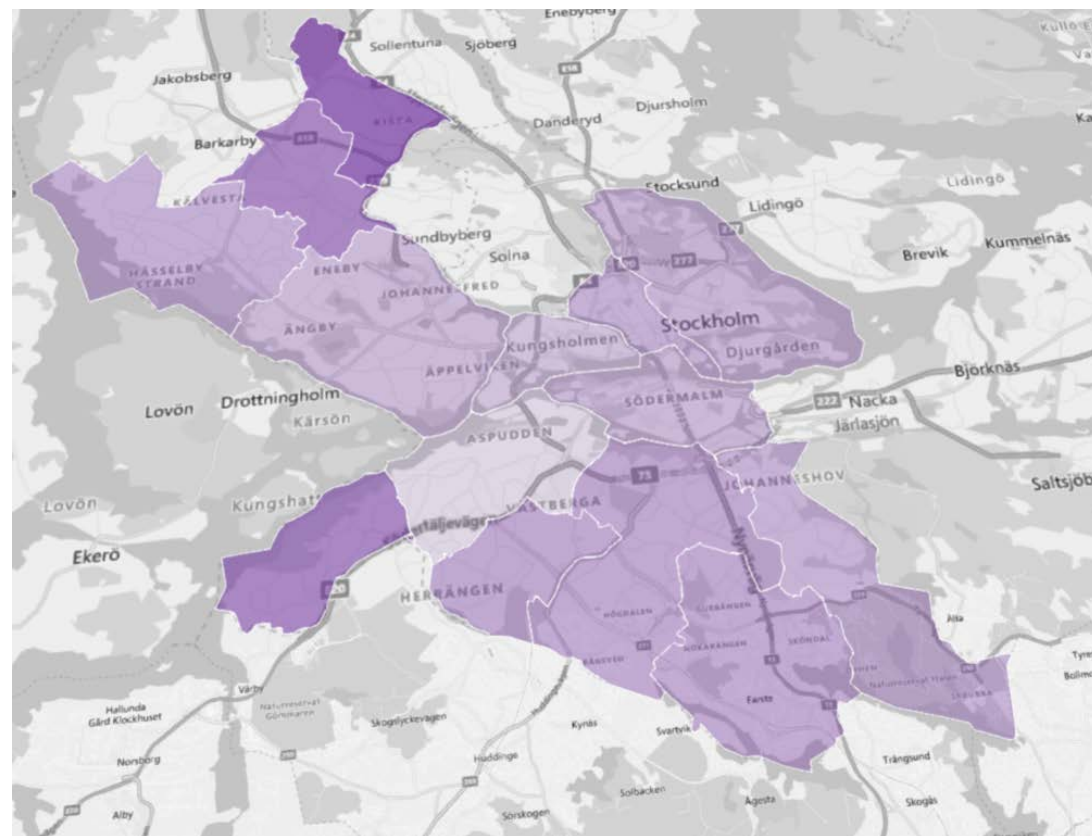
- **NYTT:** Totalt 2 018 (+ 2) personer har avlidit.
- Regionen presenterar statistik uppdelat per kommun och stadsdel. Den generella trenden är att ökningstakten går ner i regionen, någonting som särskilt märks i stadsdelarna Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista.
- Folkhälsomyndigheten ser en trend för att såväl antalet bekräftade fall som antalet avlidna bland boende på landets äldreboenden minskar. Denna trend gäller även i Region Stockholm.

Sjukvård Region Stockholm

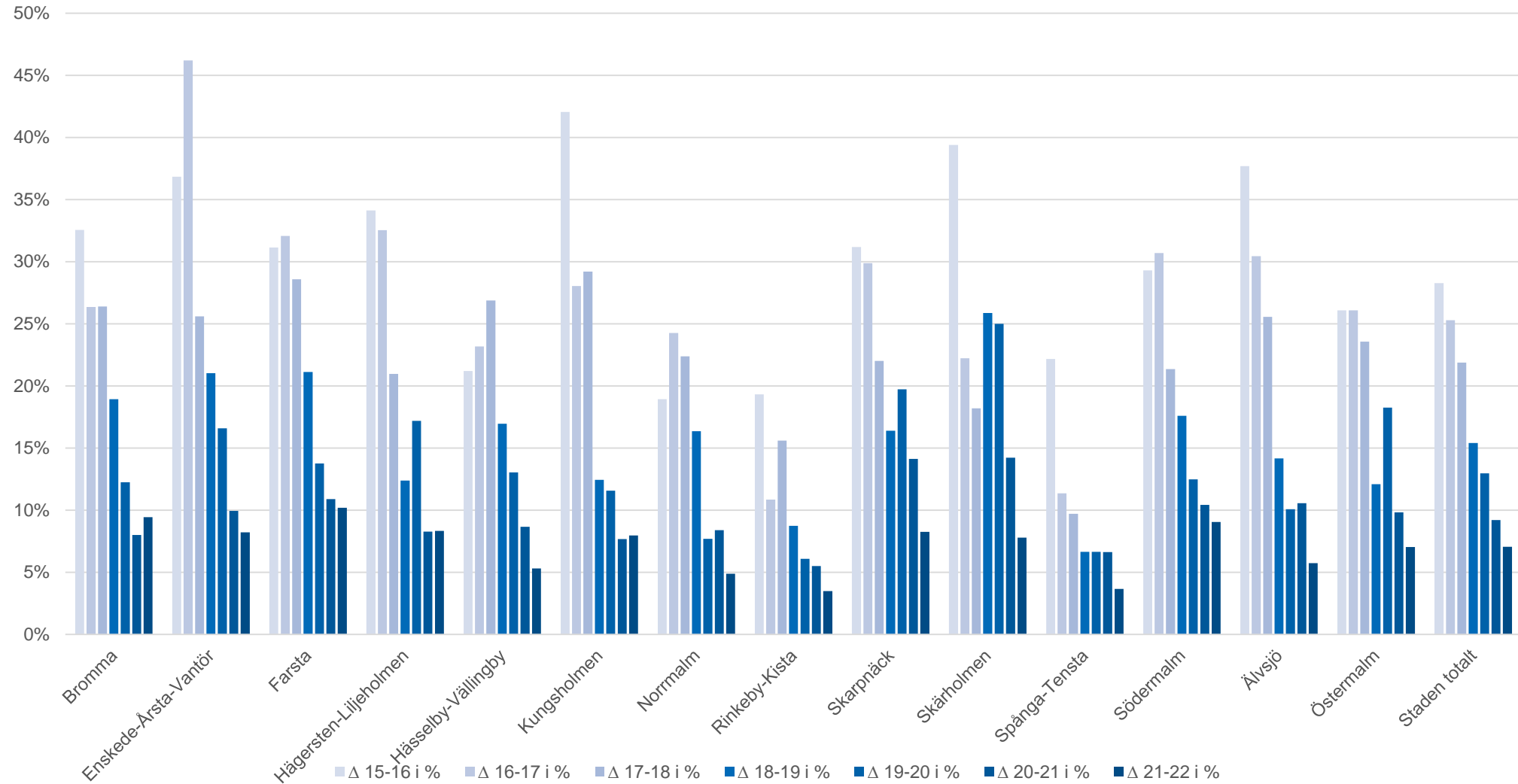
- **NYTT:** Regionen utvärderar och planerar för fortsatt omställning av vården med anledning av covid-19. I utvärderingen ingår bland annat uppbyggnaden och driften av Älvsjö fältsjukhus.
- Regionen ger besked om hur Folktandvården kan starta upp den icke-akuta tandvården. Det nya beslutet innebär att 80 procent av verksamheten startar den 1 juni 2020 och full återgång kan ske från den 22 juni 2020.
- Regionen meddelar att de nu även har provtagningskapacitet för samhällsviktiga grupper. Totalt kan 40 000 prover genomföras per vecka.
- Den regionala särskilda sjukvårdsledningen (RSSL) bedömer att det finns möjlighet att tillåta att viss planerad vård startar igen. Det handlar om både viss kirurgisk planerad vård och planerad öppenvård.

Totalt antal fall per 10 000 invånare

SDO	Vecka 22	Per 10 000 inv v.22
Bromma	325	40
Enskede-Årsta-Vantör	527	51
Farsta	303	51
Hägersten-Liljeholmen	312	34
Hässelby-Vällingby	357	47
Kungsholmen	258	36
Norrmalm	366	46
Rinkeby-Kista	476	93
Skarpnäck	210	45
Skärholmen	277	74
Spånga-Tensta	284	74
Södermalm	543	41
Älvsjö	166	52
Östermalm	335	43
Staden totalt	4739	49

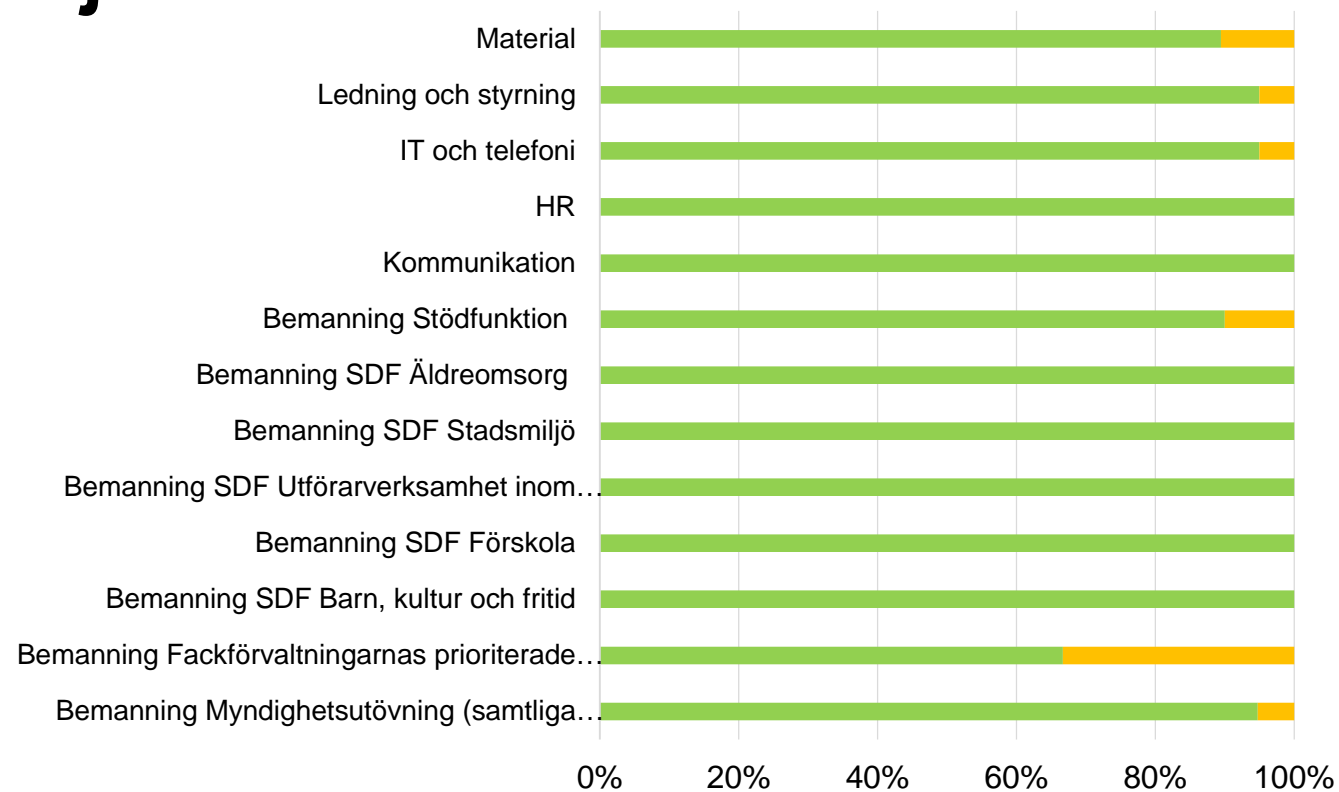

Förändringstakt per vecka

NYTT: Lägesmätning 28 maj

- Det generella läget inom fack- och stadsdelsförvaltningar är fortsatt stabilt.
- Materialtillgången möter till stora delar verksamheternas behov, men flera av de svarande uppger kortsiktig eller bristfällig tillgång på handskar.
- Jämfört med föregående vecka är det färre stadsdelar som uppger en ökning av ansökningar om ekonomiskt bistånd i relation till en normalvecka.

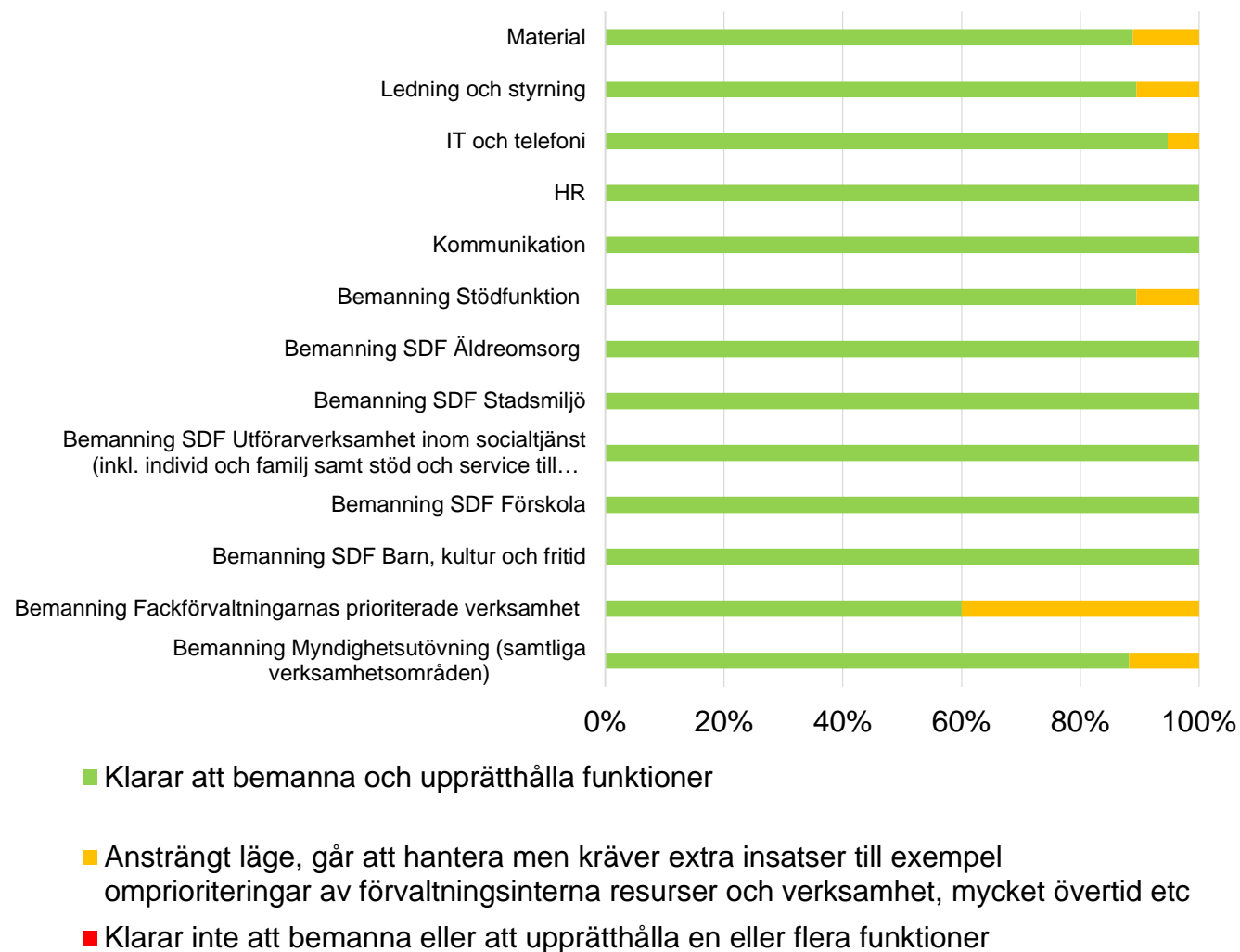
■ Klarar att bemanna och upprätthålla funktioner

■ Ansträngt läge, går att hantera men kräver extra insatser till exempel omprioriteringar av förvaltningsinterna resurser och verksamhet, mycket övertid etc

■ Klarar inte att bemanna eller att upprätthålla en eller flera funktioner

Lägesmätning 25 maj

- Det generella läget inom fack- och stadsdelsförvaltningar är fortsatt stabilt.
- Ingen förvaltningen har ett läge där verksamheten inte går att upprätthålla (nivå röd).
- Bemanningssituationen har förbättrats där arbete pågår för att bemanna under sommaren. För första gången uppger ingen stadsdel att det är ansträngt läge att bemanna eller upprätthålla äldreomsorgen.
- Materialtillgången har förbättrats ytterligare men är ansträngt för vissa verksamheter. Flera uppger att materialtillgången möter verksamheternas behov, med undantag för tillgången till handskar.

Totalt: 19 deltagande fack- och stadsdelsförvaltningar
2020-05-29

Stockholms stads lägesbild - Äldreomsorg och omsorg för andra utsatta grupper

Statistik vecka 22

- Bekräftade fall av covid-19 vid **33 (40) vård- och omsorgsboenden (7 färre sedan föregående vecka)** och **5 (6) servicehus (1 färre sedan föregående vecka)** i Stockholms stad. Det finns totalt 88 vård- och omsorgsboenden och 12 servicehus i staden.
- Totalt är **139 (174) personer, cirka 2,8 %** på vård- och omsorgsboende bekräftat smittade, och **15 (10) personer, cirka 1,6 %** på servicehus. Av de 139 vistas **29** personer på särskilda korttidsenheter för Covid-19. I de flesta fall kommer dessa personer från sjukhus.
- **30 (29)** hemtjänstutförare rapporterar att de har bekräftade fall av covid-19. Det finns 89 (14 i egen regi, 75 privata) utförare, varav 87 har svarat på frågorna.
- **96 (78)** personer (ca 0,7 %) över 65 år med **konstaterad** covid-19 vistas hemma med hemtjänstinsatser.
- **60 (106)** personer (ca 0,4 %) över 65 år med **misstänkt** covid-19 vistas hemma med hemtjänstinsatser.
- **93 (78)** personer över 65 år som normalt har hemtjänst är inlagda på sjukhus med konstaterad covid-19.
- **4 (6)** personer inom LSS grupp- och servicebostäder med **konstaterad** covid-19.
- **8 (37)** personer inom LSS grupp- och servicebostäder med **misstänkt** covid-19.
- LSS-hälsan ansvarar för hälso- och sjukvården i ca 200 bostäder med särskild service. De träffar kontinuerligt 1216 personer med behov inom hälso- och sjukvårdande åtgärder.
- Tillgången till lediga platser för äldre är idag god (443 inom VoB och 19 i servicehus).

Stockholms stads lägesbild - Logistik och resurser

Logistik och resurser - Material

- **NYTT:** Stadens centrala krisledning har fattat beslut om att stadens centrala materialfunktion ska hålla igång åtminstone till den 30 september. Detta för att säkerställa att material kan fördelas ut till stadens verksamheter under hela sommaren och tidig höst. Beslutet omfattar även stadens stöd med transport av material som fördelas av Länsstyrelsen. I mitten av augusti kommer en ny avstämning att ske i samråd med Länsstyrelsen gällande verksamhet under senare delen av hösten 2020.
- **NYTT:** Inflödet av skyddsmaterial till staden ser allt mer stabilt ut. Prognosen för inleverans av handskar ser bättre ut, visst stöd från regionen och flera nya leverantörer på väg in. Dock förekommer det fortfarande störningar inom den globala handeln som påverkar vissa leveranser till staden.
- Sveriges kommuner och regioners bolag för affärsstöd *SKL Kommentus* har skickat ut information om att det är möjligt att beställa skyddsutrustning från bolaget. Staden ingår i samarbetet och bevakar möjligheterna. Eventuella beställningar kommer att hanteras centralt av den centrala krisledningens materialfunktion. Stadens verksamheter ska inte, och kan inte, genomföra separata beställningar i SKL Kommentus system.
- Fördjupade analyser av materialförbrukning pågår för att utgöra underlag till beställningar inför sommaren och hösten.
- Dialog med länsstyrelsen är initierad för att diskutera hur materialförsörjningen över sommaren och hösten ska fungera, när allt större andel av materialet kommer in genom stadens egna leverantörer.

Stockholms stads lägesbild

Logistik och resurser – Personal

- Efter att ha varit i drift i två månader beslutade stadens centrala krisledning att sätta den centrala personalfunktionen för fördelning av personalresurser på paus. Samtliga verksamheter bedömer att personalförsörjningen på kort sikt och in över sommaren är under kontroll.
- Funktionen har sedan starten hanterat 1 611 intresseanmälningar, snabbutbildat 177 extra resurser och fördelat 115 av dessa till stadens verksamheter. Dessutom har funktionen förmedlat 227 personer som har erfarenhet och utbildning inom relevanta områden.

NYTT: Gymnasieskola, vuxenutbildning och yrkeshögskola

- Staden har tagit del av Folkhälsomyndighetens beslut gällande lättade restriktioner för flera utbildningsformer den 15 juni. Verksamheterna planerar fortsatt för hur utbildningen kan genomföras under sommaren och hösten.

Stöd till arbetet mot våld i nära relationer

- Staden tar del av det tidigare aviserade statsbidraget som ska stärka kommuners arbete mot våld i nära relationer under krisen. Stockholms stad tilldelas 4,5 miljoner kronor och medlen ska användas för att utveckla socialtjänstens arbete mot våld i nära relationer, sexuellt våld, hedersrelaterat förtryck och prostitution.

NYTT: Stockholms Stads lägesbild - Aktiviteter erbjuds genom satsningen Sommar 2020

- Fler stockholmare än vanligt kommer att tillbringa sin semester hemma i stan och många evenemang har ställts in för att minska smittspridningen. Staden kommer därför erbjuda och tipsa om "corona-anpassade" aktiviteter.
- Aktiviteterna riktar sig mot flera olika målgrupper, men barn och unga är särskilt utpekade. Staden tipsar även barnfamiljer på aktiviteter som kan genomföras i Stockholm under semestern.
- Flera aktiviteter riktar sig mot personer i åldersgruppen 70+ och boende på stadens äldreboenden.
- Staden erbjuder de verksamheter som genomför publika arrangemang kommunikationsstöd och checklistor för att genomföra evenemang.
- Staden lanserar även en samlingsajt där enskilda aktörer kan ladda upp aktiviteter och besökare kan boka sin plats i förväg.

Stockholms stads lägesbild – Beredskapsplanering sommaren

- Staden har genomfört beredskapsplanering inför sommaren.
- Alla förvaltningar och bolag har fått ett planeringsstöd med olika scenarios att kunna utgå ifrån. Planeringsstödet har omfattat frågeställningar rörande personalförsörjning/bemannning, sociala aspekter, trygghetsfrågor, säsongsbetonade risker (ex. värmebölja) och olika omvärldsfaktorer som kommer av Sveriges och omvärldens rekommendationer och restriktioner. Varje verksamhet har haft möjlighet att fundera över dessa scenarios påverkan på verksamheten och vilka åtgärder som behöver vidtas.
- Verksamheterna har haft möjlighet att lyfta frågor eller samordningsbehov till centrala krisledningen inom ramen för sommarberedskapsplaneringen. Dessa kommer nu tas om hand i särskild ordning.
- Särskild planering har också genomförts för aktiviteter och feriejobb för unga samt för trygghetsåtgärder (t.ex. bemanning av fältassistenter, polissamverkan mm).
- Inom Samverkan Stockholmsregionen sker ett samarbete kring frågor som bland annat handlar om ”hemester” (inklusive skärgårdstrafik), folksamlingar, mm.

Stadsdirektörens inriktning för Stockholms stad

1. Begränsa smittspridning, särskilt fokus på riskgrupper
2. Upprätthåll prioriterade verksamheter
3. Ha beredskap för uthållighet och en eskalerande situation
4. Verka för ökad trygghet genom att förstärka myndigheternas budskap

Detta genom

- Fortsatt aktiv samverkan inom staden och med aktörer i länet.
- Aktiv, effektiv och samordnad kommunikation.
- Fortlöpande följa expertmyndigheternas bedömningar och rekommendationer.
- Säkerställa nödvändiga leveranser till prioriterade verksamheter, särskilt personlig skyddsutrustning.
- Säkerställa personalförsörjning i händelse av stor sjukfrånvaro eller långvarig hög belastning.
- Fortsatt fokus på att säkerställa arbetet och utvecklingen av vård- och omsorgsverksamheten.
- Bibehålla beredskap för en eventuell händelseutveckling där hela eller delar av skolor och förskolor behöver stängas.